

Viseringsförenklingsavtal mellan EU och Vitryssland

Justitiedepartementet

2011-03-25

Dokumentbeteckning

SEK(2010) 1400

Rekommendation från kommissionen till rådet om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar om ingående av ett avtal mellan Europeiska unionen och Vitryssland om förenklat utfärdande av viseringar för kortare vistelse

Sammanfattning

Den 12 november 2010 presenterade kommissionen en rekommendation till rådet om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar om ett viseringsförenklingsavtal med Vitryssland. Rekommendationen innehåller bland annat förslag till bestämmelser om sänkta viseringsavgifter, kortare handläggningstid för utfärdande av viseringar och bestämmelser som möjliggör att i större utsträckning utfärda viseringar som kan användas för flera inresor. Regeringen är positiv till förslaget.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Mot bakgrund av den politiska utvecklingen i Vitryssland efter presidentvalet i december 2010 antog rådet för utrikes frågor den 31 januari 2011 rådsslutsatser om Vitryssland. I slutsatserna fäster man stor vikt vid utökade kontakter med den vitryska befolkningen och ökat stöd till det civila samhället. Vidare slås fast att rådet välkomnar att förhandlingar

Avtalet kommer att vara reciprokt eftersom Vitryssland har viseringskrav för EU-medborgare vid inresa i Vitryssland.

1.2 Förslagets innehåll

Rekommendationen som kommissionen presenterat innehåller mandat till kommissionen att förhandla fram ett viseringsförenklingsavtal mellan EU och Vitryssland samt förhandlingsdirektiv om vad avtalet ska omfatta. Huvudelementen i förhandlingsdirektivet är följande:

- Sänkning av avgiften för en schengenvisering från 60 till 35 Euro
- Fastställande av kategorier som är helt avgiftsbefriade (med utgångspunkt att detta främst ska gälla för journalister, företrädare för det civila samhället liksom personer som deltar i vetenskapliga, kulturella eller konstnärliga utbytesprogram)
- Bestämmelser som möjliggör att i större utsträckning utfärda viseringar som kan användas för flera inresor
- Förkortade handläggningstider för viseringsansökningar

Därutöver finns förslag till bestämmelser om att viseringsförenklingsavtalet ska träda i kraft samma dag som ett återtagandeavtal med Vitryssland träder i kraft, liksom bestämmelser om att VFA tillfälligt eller definitivt ska upphöra att gälla om återtagandeavtalet tillfälligt eller definitivt sätts ur spel.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Analys av förslagets konsekvenser för gällande svenska regler bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

VFA kan innebära inkomstbortfall på grund av sänkta eller helt borttagna 2010/11:FPM83 viseringsavgifter.

Vid svenska ambassaden i Minsk inkom under 2009 och 2010 ca 4 100 viseringsansökningar. Med ett viseringsförenklingsavtal kommer viseringsavgiften att sänkas från 60 till 35 Euro, vilket skulle leda till att viseringsintäkterna vid ambassaden i Minsk minskar. Dessutom kommer flera resandekategorier att undantas helt från viseringsavgiften.

Redan nu är det dock praxis vid ambassaden i Minsk att i stor utsträckning – för att uppmuntra resande från Vitryssland till EU – utfärda avgiftsfriaviseringar (vilket är möjligt enligt viseringskodexen ”i enskilda fall” eller för vissa särskilt uppräknade resandekategorier). Ungefär en tredjedel av de som ansökte om visering vid svenska ambassaden i Minsk under 2009 och 2010 har därför inte erlagt någon viseringsavgift. Bestämmelsen i ett framtida viseringsförenklingsavtal om just avgiftsfrihet för vissa resandekategorier kommer därför inte i någon större utsträckning att påverka viseringsinkomsterna vid ambassaden Minsk.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till att EU ingår ett viseringsförenklingsavtal med Vitryssland. Ett sådant avtal ligger i linje med svenska strävanden att underlätta resande för den enskilde individen och att stärka de mellanfolkliga kontakterna mellan Vitryssland och EU.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

En enad medlemsstatskrets står bakom förslaget.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas syn är ännu inte känd.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Rekommendationen har inte remitterats. Regelbundet informationsutbyte med berörda svenska myndigheter pågår.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden utgörs av artikel 77.2 a i EUF-fördraget. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet om undertecknande och ingående av avtalet. Europaparlamentet är medbeslutande i fråga om ingående av avtalet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Regeringen bedömer att rekommendationen är förenlig med subsidiaritetsprincipen. EU har exklusiv kompetens i frågor som rör Schengensamarbetet, såsom utfärdande av schengenviseringar och ingående av bilaterala avtal på viseringsområdet (se artikel 77.2 a i EUF-fördraget).

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget antogs som en A-punkt av rådet den 24-25 februari 2011. Kommissionen kommer nu att inleda förhandlingar med Vitryssland. Efter avslutade förhandlingar ska rådet fatta beslut om undertecknande och ingående av avtalet.

4.2 Fackuttryck/termer